

Eräät kaavoituskilpailut ovat tuoneet selkeästi esiin uudenlaisia arkkitehtuuriperiaatteita. Tällaisia ovat esimerkiksi Tapiolan keskustan suunnittelukilpailu 1954, Jyväskylän Haukkalan asuntoalueen kilpailu 1964 ja Helsingin Malminkartanon alueen aate- ja suunnittelukilpailu 1973. Asumalähiöiden suunnittelukilpailut uudistivat asuinalue-suunnittelua ja voittaneiden ratkaisujen toteutukset saivat seuraajia eri puolilla maata. Tällä sivustolla on julkaistu artikkeli Asumalähiörakentaminen 1900-luvun jälkipuolella (Pekka Pakkala), jossa useat esiteltyt asumalähiökohteet ovat suunnittelukilpailujen jälkeen toteutettuja.

x x • x Š Œ Œ € < < | f Œ Š < x , € f ‡ x € ff Œ Œ f f x. € < | ... # + * "

Vuosina 1945–1960 kaavakilpailuja järjestettiin nelisenkymmentä, 1960-luvulla noin kahdeksankymmentä. 1970-luvulla taas reilu 50 ja 1980-luvulla jo lähes 200.

Erlaisia arkkitehtuurikilpailuja järjestettiin eniten 1960-luvulla, viimeisimmän laskelman mukaan 330, ja 1980-luvulla ainakin 350 kappaletta. 1970-luvulla sen sijaan vain puolet näistä luvuista.

x x • x ò , x Œ ‡ Œ ... , € , | Š • Œ Š Œ Œ € ... x f Œ | , € f ‡ x € f Œ • | ... „ • • % • • <

Kun Arkkitehtuurimuseon arkistoluettelosta haetaan tulosta "kaava"-sanalla, sana esiintyy vuosina 1946–1989 kilpailujen nimessä kuutisenkymmentä kertaa. "Asemakaava"-sana on kilpailun otsikossa 47 kertaa eli suurin osa kaavoituslähtöisesti otsikoiduista kilpailuista koskee asemakaavoitusta. Kaavoitukseen suoraan liittyvien kilpailujen määrä on todellisuudessa suurempi, mutta kaavatasojen viralliset termit eivät esiinny kilpailun nimessä.

"Yleiskaava"-sana on viiden kilpailun otsikossa vuosina 1952–1988. "Rakennuskaava"-sana esiintyy kuusi kertaa kilpailuotsikoissa välillä 1965–1990. Rakennuskaava koskee maaseutukuntia. "Seutukaava"-kilpailuja ei ole järjestetty.

"Keskusta"-hakusanalla löytyy viitisenkymmentä kilpailua. 1960-luvulla kilpaillaan suurissa kaupungeissa, 1980-luvulla useimmin pienissä kaupungeissa. "Asumis"-johdannaisilla sanoilla erilaisia alueiden suunnittelukilpailuja löytyy satakunta.

KIRJOITTAJA Arkkitehtuurimuseo, artikkeli perustuu museon kokoelmiin.

LÄHTEET

Arkkitehtuurimuseon arkisto.

Kilpailtuja – unelmia ja työvoittoja. 130-vuotta suomalaisia arkkitehtuurikilpailuja. 2006. Helsinki: Suomen arkkitehtiliitto.

Värikkäämpi, iloisempi, hienostuneempi. Näkökulmia 1960-luvun arkkitehtuuriin. Toim. Juhana Lahti ja Eija Rauske. 2016. Helsinki: Arkkitehtuurimuseo.